

Zekât Âyetinde Geçen “Fî Sebîlillâh”ın Kapsamına Okullar, Kur’ân Kursları, Camiler ve Benzeri Hayır Kurumları Girer Mi?

22 Nisan 2025

Zekâtın sarf yerleri, Kur’ân-ı Kerîm’de (et-Tevbe, 9/60) belirlenmiştir. Hz. Peygamber (s.a.s.) de toplanan zekâtın kendisine hisse verilmesini isteyen bir zata hitaben, “Yüce Allah, zekât (taksimi) hususunda bir peygamberin veya başkasının hükmüne razı olmadı, onunla ilgili hükmü bizzat kendisi verdi ve onu sekiz sınıfa taksim etti. Eğer o sınıflardan isen sana hakkını veririm.” (Ebû Dâvûd, Zekât, 23 [1630]) buyurmuştur. Bu itibarla belirli şartları taşıyan Müslümanların yükümlü oldukları zekât ve fıtır sadakasının, Kur’ân-ı Kerîm’de Cenâb-ı Hak tarafından belirlenen yerler dışında herhangi bir yere verilmesi veya cami, köprü, yol, okul, yurt, çeşme gibi yerlere sarf edilmesi caiz değildir.

Zira zekât ve fıtır sadakasının sahih olmasının şartlarından biri de bunların zekât alması caiz olan gerçek kişilere temlik edilmesidir. İlgili âyetteki “Allah yolunda” anlamına gelen “fî sebîlillâh” ifadesi, orduyla birlikte savaşa gitmek istediği halde maddî imkân bulamayan mücahitleri içermektedir. Hac yoluna çıkıp fakir duruma düşen hac yolcularını da bu kapsamda değerlendirenler vardır. (el-Fetâvâ'l-Hindiyye, 1/188) Buna göre okullar, Kur’ân kursları, camiler ve benzeri hayır kurumları, zekât verilecek yerler bağlamında “fî sebîlillâh” kapsamına girmez.

Kaynak: Diyanet İşleri Başkanlığı, Din İşleri Yüksek Kurulu Fetvaları (12. Baskı, 2025), s. 315